

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 21

V Gorici, v sredo 14. marca 1928

Leto XI.

Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. — List izdaje konsorcij »Gor. Straža«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Ri. va Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5. (prej Scuole).
Telef. int. št. 303.

Spremenjevanje priimkov.

V zadnjem času vprizarjajo vsi italijanski časopisi na Primorskem bučno in nepopustno propagando za poitalijančenje priimkov. Zlasti močno buta valovje preko Istre in Trsta. Duševni očetje tega dela se sklicujejo na zakon o spremembi imen, ki je bil pred časom raztegnjen na naše kraje. Zakon določuje, da se naj spremenijo v italijansko obliko, če treba tudi na ukaz, samo priimki, ki so italijanskega ali latinskega izvora. Odmev tega gromenja je odjeknil tudi na Goriškem. Tukajšnje glasilo fašistovske organizacije »La vedetta dell'isonzo« se je že parkrat bavila s to zadevo. V številki od 10. t. m. ponovno razpravlja o tej stvari in pravi med drugim:

»V vsaki vasi in v vsakem mestu Julijske Krajine se množijo priimki z novimi italijanskimi končnicami. Avgust Turati (glavni tajnik fašizma, op. ur.) je v svojih najnovjših izjavah opomnil v imenu stranke zamudnike in pohvalil tiste, ki so brez pomisleka ubogali.

Mi smo z veliko odkritosrčnostjo morali priznati, da gre poitalijančenje priimkov, ki se vrši v vsej Julijski Krajini z živahno naglico, na Goriškem nekoliko počasi. Trst, duševno središče Julijske Krajine naj nam služi v opomin: tam so osebe, ki zavzemajo visoka vodilna in odgovorna mesta, hotela s prosto voljo spremeniti svoje priimke, čeprav bi bile lahko ohranile radi svoje italijanske preteklosti, morda po pravici, svoja došedanja imena.

Gorica ne sme ostati v ozadju za ostalimi mesti Julijske Krajine. Fašistovska Gorica, o tem smo govtovi, bo v najkrajšem času porušila zadnje in maloštevilne zapreke in bo dokazala, da je treba brez mehkočutne obzirnosti vrniti starodav-

no lice družinskim priimkom, ki so vsled pritiskov in vplivov postali barbarski. S tem bo še enkrat izpričala, da so te zemlje po pravu zgodovine, kulture, zemljepisja in narodnosti bile, da so in da ostanejo za vselej italijanske.«

Ko jemljemo na znanje izjave fašistovskega glasila, si dovoljujemo samo pripombo, da bo pri nas spremembi priimkov grda predla. Naša imena so iz dobe, ko so se naši dedje naselili na tem ozemlju. V njih ni nikakih latinskih korenin. Res je sicer, da mnogi odlični predstavniki italijanstva nosijo slovanška imena. To pa samo še bolj podčrtuje resnico, da v naših krajih že dolga stoletja strnjeno prebivajo Slovenci, ki so tudi svojim italijanskim sosedom dali marsikaterega zaslužnega moža. Nikakor pa to dejstvo ne opravičuje zahteve, da se morajo priimki spremeniti. Sem pa tja se najde sicer tudi med nami kakšen priimek z italijanskim ali latinskim koreninom, toda v tako izginjajočem razmerju, da bi spreminjevanje dovedlo do nedoglednih zmed in gospodarskih nepravil. Uverjeni smo zato, da bodo mero-dajni krogi uvideli neprikladnost te propagande in je ne bodo gnali do skrajnosti.

V lastnem imenu kakor tudi v imenu onih številnih Italijanov, ki s ponosom nosijo svoje, iz slovenščine izviraajoče ime, moramo pa ob koncu ugovarjati, da »Vedetta« označuje naša imena z — barbarstvom. Ne bodimo vendar nestrpni. Kdor hoče in ima dobro, iskreno voljo se vendar lahko vsak dan prepriča kako smo se mi Slovenci z lastno pridnostjo in brihtnostjo dvignili na tako visoko kulturno stopnjo, da se lahko merimo z drugimi omikanimi narodi.

Kaj se godi po svetu?

Besedna bitka, ki je nastala po Seiplovem in Mussolinijevem govoru v evropskem in ameriškem časopisju, je postavila vprašanje narodnih manjšin še bolj v ospredje političnega zanimanja. Razprava o Nemcih v Italiji je dala priložnost, da so prišle v javnost tudi razmere manjšin v drugih deželah. Tako je na primer »Corriere della Sera« posvetil dolgo razmišljanje narodnim manjšinam v nemški republiki, ki utegne zanimati tudi naše bravce.

Na ozemlju nemške države živi več ko en milijon in pol ljudi drugega rodu in jezika. Velika večina se stoji iz Slovanov, in sicer so to po največ Poljaki iz Rusije. Poleg Poljakov so ostali v Nemčiji odlomki Čehov, Litvancev, Dancev in Frizov. Na jugu Nemčije biva znana manjšina lužiških Srbov.

»Corriere della Sera« se zgraža nad krivicami, ki se gode tem manjšinam.

»Kar se tiče ljudskošolskega pouka,« pravi namreč list »nimajo ne Poljaki in ne druge manjšine nobenih šol z lastnim jezikom. Samo dve izjemi lahko imenujemo: v Gornji Šleziji je 24 poljskih ljudskih šol, ustanovljenih na podlagi posebne pogodbe z Poljsko, ki jo je morala Nemčija podpisati glasom

mirovnega dogovora v Versaju. Štiri danske šole so v Šlezvigu, otvorjene leta 1926. kot povračilo za nemške šole v danski državi, kjer žive nekateri nemški otoki. To je vse. Nad en milijon in pol drugorodcev je brez šol z lastnim jezikom.«

Temu protestu »Corriere della Sera« se goriški Slovenci pridružujemo, kajti tudi mi smo mnenja, da imajo manjšine pravico do pouka v materinskem jeziku.

Boj proti poljskim učiteljem.

»Toda pruska oblastva« — nadaljuje list — »skušajo s prebrisanimi sredstvi zmanjšati, kolikor je v njihovi moči, korist tudi tistih svobodščin, ki jih je Nemčija morala dovoliti Poljakom. Štiriindvajset poljskih ljudskih šol v Gornji Šleziji (res majhno število za 530.000 drugorodcev) le s težavo životari. Kakor je prefekt v mestu Opeeln izrecno izjavil, učitelji ne smejo biti poljskega narodnega mišljenja. Zato izbirajo učitelje med nemškimi nacionalisti, ki poznajo mnogokrat le površno jezik otrok, v katerem morajo poučevati.«

Iz gornjega sledi za naše bravce, da so oblastva poljske narodne učitelje izgnala iz poljskih šol, in sicer so bili vpokojeni, premeščeni v no-tranjost države ali pa vrženi na

cesto, tako da so morali z družinami čez mejo. Na njihovo mesto so prišli tuji ljudje, ki ne poznajo naved in večkrat niti jezika ljudstva. Strinjamo se s Corrierom della Sera, da se z manjšinami ne sme tako krivično ravnati.

Dvojezične šole.

Kako je z otroci, ki ne obiskujejo teh 24 poljskih ljudskih šol? Ali se oni sploh ne učijo materinega jezika? »V krajih,« — pravi Corriere della Sera — »kjer žive Poljaki v strnjeni enoti in tvorijo veliko večino prebivalstva, smejo otroci katoliških Poljakov prejemati poljski veronauk in se učiti poljskega branja in čitanja, a to se vrši istočasno s poukom v nemškem jeziku in le tedaj, ako starši za to prosijo in se najdejo potrebni učitelji. To poučevanje (poljskega branja in pisanja) se po navadi začne šele s tretjim šolskim letom. Določilo, da je za poučevanje poljskega jezika potrebna izrecna volja staršev, znajo šolska oblastva s pomočjo policije in vsenemških zasebnih organizacij prav spretno izrabljati. Prošnje staršev leže dolgo nerešene, delajo se najrazličnejše formalne težave, ki trajajo po par let in med tem časom se vršijo na prisilce pritiski vseh vrst, da bi umaknili vloge. V šoli se nemško nacionalistični učitelji, ki bi moral poučevati poljščinno, a je često ne pozna, norčuje iz malčkov radi njihovega »grdega« jezika. Med odmori in za časa igra-nja jim je prepovedano govoriti s tovariši v materinem jeziku. Kdor prelomi prepoved, tega večkrat kaznujejo. Malčkov sicer več ne zapirajo kakor pred vojno, zato se vrši pa nanje in na njih roditelje najhujši moralni pritisk. Slabše so pa še razmere v šolah, kjer se majhni drugorodni otroci sploh ne uče materinega jezika.«

Tudi v tej stvari smo z milanskim dnevnikom edini. Zakaj naj bi starši delali posebne prošnje za dodatni pouk materinega jezika? Da se uče otroci branja in pisanja v lastnem jeziku šele v tretjem šolskem letu, je krivično. Pouk bi moral začeti takoj prvi dan, in sicer popolnoma svobodno, brez vsake ovire od oblastev. Najhujše je pa, da učitelji prezirajo jezik otrok. Kakšna vzgoja se more roditi iz sovraštva, si lahko mislimo.

Jezik v uradih in imena.

Toda manjšinam na Nemškem se ne gode krivice samo v šoli. »Jezik sodnij« — piše Corriere della Sera — »je povsod le nemški. Tolmača pripustijo le izjemoma, samo za slučaj, da stranka res prav nič ne razume nemščine. Pri tem stopijo v veljavo določbe, ki veljajo za tuje državljane.

Spisi civilnega registra (krstne, poročne in mrliške knjige) se stavljajo v nemškem jeziku. Uradnik se lahko poslužuje pri vpisovanju tujih imen in priimkov nemških črk in nemškega pravopisa. Krstna imena v drugem jeziku so dovoljena, toda uradnik jih vpiše med oklepaje, dočim stoji na prvem mestu nemški prevod imena. Ako se krstno ime ne more prestaviti na nemško, se v praksi navadno kar prepove. Te določbe odpirajo, kakor vsakdo vidi, pot k ponemčevanju krstnih imen tudi proti volji prizadetih oseb.«

Corriere della Sera ima zopet prav. Da se mora manjšina posluževati pred sodnijami tujega jezika, je tudi po našem prepričanju, nepravilno. Sodnija ni namreč zato ustanovljena, da se ljudje tam vezbajo v tem ali onem jeziku, ampak za to, da deli državljanom pravico. Pravica se pa najbolje spozna in ugotovi tedaj, kadar se pred sodnijami uporablja jezik, ki ga razumejo stranke in sodniki. Najhujša je pa zadeva s krstnimi imeni. Človeku se kar kri zmeša, kadar pomisli, da starši ne smejo dati svojim otrokom imen, ki jih želijo. Hvala Bogu, da se niso na Nemškem še tako zelo spozabili, da bi spreminjali proti volji državljanov celó družinske priimke.

Volitve in drugo.

Manjšine v Nemčiji so po Corrieru della Sera močno prizadete nadalje tudi radi tega, ker nimajo v državnem zboru primerne števila poslancev. Volivni okraji so tako zvitro razdeljeni, da nimajo drugorodci, čeprav jih je po podatkih uradne ali zasebne statistike v državi dva do štiri odstotkov prebivalstva, v državnem zboru niti enega zastopnika. V pruskem dežel-nem zboru, ki šteje 450 poslancev, sta samo dva Poljaka.«

»V vzhodni Prusiji« — nadaljuje list — »kaže, da je borba proti drugorodcem posebno kruta. Železniški uradniki in policijski agentje so očitali večkrat Litovancem, da govorijo na vlaku ali na cesti v svojem jeziku in jih silili, naj se izražajo po nemško.«

»Kdor hoče otvoriti zaseben tečaj za drugi jezik, mora imeti dovoljenje vlade. Toda čim si po dolgem čakanju dobil dovoljenje, naleti na odpor občine, ki ti odbije prostore ali pa zahteva vsa mogoča in nemo-goče jamstva. Policija vtika mnogokrat nos v te zasebne tečaje in v Essenu je šla tako daleč, da je preiskala poljske otroke, ali nimajo pri sebi poljskih knjig. Ker so našli v zepu otroka zvezek poljskih pesmi, so učiteljico odpustili iz službe.«

Tudi v tem smo s Corriere della Sera ene misli. Sleherna manjšina ima pravico do primerne zastopstva v parlamentu. Vsak volivni zakon, ki bi vzel narodni manjšini njene zakonite poslance v parlamentu, bi bil krivičen in za manjšino žaljiv.

Ravno tako pravilen je očitek milanskega dnevnika glede zasebnih tečajev »drugega jezika«. Zakaj naj bi se ne smela narodna manjšina učiti lastnega jezika v zasebnih tečajih? Ali je to morda zločin? Ne! To je temeljna pravica vsakega človeka in policija nima v te stvari prav nič stegovati svojih prstov.

Zasebna nacionalistična propaganda.

»Delovanje pruskih oblastev, ki stremé za popolnim potujčenjem manjšin, — nadaljuje Corriere — »podpirajo z vsemi silami še zasebne nacionalistične organizacije, katerih program je nemška propaganda in nemško prodiranje: sem spadajo Ostpreussischer Schulverein (Šolsko društvo za vzhodno Prusijo), Heimatdienst, Ostbund, Heimatbund. Samo poslednje društvo je ustanovilo na ozemlju narodnih manjšin okoli 300 odsekov in je imelo v enem letu nič manj ko 264 predavanj. K temu je treba še do-

dati nasilstva in strahovanja oboroženih tolp, ki grozijo manjšinam in jih večkrat dejansko napadajo.

Kar piše Corriere della Sera, so res grde krivice. Država je zatrla manjšini vse šole, izgnala je njen materin jezik iz uradov in javnega življenja, a kakor da bi to ne zadoščevalo, se pojavljajo povrh še zasebne organizacije. Po vaseh ustanovljajo otroške vrtnice, delijo otrokom čevljičke in obleke, govoré o kulturi, ki jo baje prinašajo ubogemu ljudstvu, a v resnici imajo v srcu skriti namen, da bi manjšino čim hitreje potujčili in odtrgali lastnemu rodu. Kdo bi se strinjal s takim početjem? Naravnost gabi se pa človeku, ko sliši, da se manjšinam gode celó nasilstva. Lepo junaštvo pretepati ljudi, ki se ne morejo braniti, in jim požigati hiše!

Bruno v lastnem očesu.

»Spriča take politike,« — zaključuje Corriere della Sera — »ki se izvaja proti manjšinam v Nemčiji, se prav nič ne čudimo, da poziva glasilo narodnih manjšin na Nemškem »Kulturwehr« nemške politike, naj potegne prej bruno iz lastnega očesa, predno se zanimajo za pezdire v očesu bližnjika.« Slika, katero je razvil milanski dnevnik pred našimi očmi, je res temna in pretresljiva. Uboge narodne manjšine v Nemčiji. Plačujejo davke, pošiljajo svoje sinove pod orožje in vendar jih smatrajo za sovražnike države. Njihova pregreha je samo v tem, da govore drug jezik kakor državni narod, kar ni njihova krivda.

»Corriere della Sera« je jako ogorčen nad temi krivicami in ima prav. Iz tega vidimo, da obsojajo tako ravnanje z manjšinami vsi resni listi in vsi pošteni ljudje.

Kar se tiče bruna v lastnem očesu in pezdire v onem tvojega bližnjika, je to stara zgodba, ki se ponavlja skozi vso zgodovino in jo moremo opazovati tudi mi vsak dan in kamor koli se ozremo.

Okno v svet.

Zveza narodov.

Predsednik Zveze narodov je poslal španski in brazilski vladi pismo, v katerem je namignil, da bi ne bilo napak, ako bi ti dve državi zopet vstopili v Zvezo, iz katere sta pred par leti izstopili. Poznavalci razmer sodijo, da bo pismo imelo uspeh.

V Romuniji.

Stališče romunske vlade je radi sklepa Zveze narodov v zadevi ve-

leposestev madjarskih državljanov na Sedmograškem zelo omajano. Opozicija v tem vprašanju sicer podpira vlado, vendar zahteva, naj se razpišejo nove volitve.

Volitve v poljski senat.

V nedeljo 11. marca so se vršile volitve v poljski senat. Tudi pri teh volitvah je skupina maršala Pilsudskega dosegla velike uspehe. Dobila je več kot tretjino vseh sedežev.

Jugoslovansko-italijanska pogajanja

so se menda zopet pričela. Vršijo se v Beogradu. Predmet pogajanj so nerešene zadeve, ki kalijo prijateljsko razmerje med obema državama.

Kongres radikalne stranke.

V začetku aprila se bo vršil kongres jugoslovanske radikalne stranke. Na tem kongresu se bo videlo, katero krilo bo v bodoče gospodarilo v stranki.

DNEVNE VESTI.

Slovo Davida Doktoriča.

V četrtek vzame David Doktorič, bivši tajnik Zadrúžne zveze, slovo od goriške dežele in se preseli v Jugoslavijo. Z bridkostjo zapušča kraje, kjer je preživel svojo mladost in pustil najboljše sile svoje moške dobe. Vzoren duhovnik je delil z ljudstvom dobre in slabe čase, vztrajal na Goriškem sredi grozot svetovne vojne in bil med prvimi, ki so začeli graditi leta 1918. na razvalinah našega javnega življenja. Njegove zasluge so velike in trajne ter bomo o njih še spregovorili.

V ponedeljek je imel g. David Doktorič poslovilni večer v krogu najožjih prijateljev in sotrudnikov.

»Jaselce«.

Uprava »Jaselce« sporoča, da je marčna številka popolnoma pošla, zato se na naknadna naročila ne more več ozirati.

O dvojezičnih napisih.

Z različnih strani prihajajo pritožbe, da hočejo nekateri gospodje po deželi prisilno odpraviti dvojezične napise na zasebnih podjetjih, kakor so trgovine, gostilne in posojilnice ter jih nadomestiti z enojezičnimi. Posredoval sem radi te mučne zadeve pri goriškem prefektu in se skliceval pri tem predvsem na postopanje županov na Bovškem. Gospod prefekt mi je odgovoril, da ima izključno prefektura

Angleško-egiptovsko razmerje

se je zadnje dni še bolj napelo. Angleška vlada je namreč sporočila egiptovski, da ne bo dovolila, da bi se sprejel novi društveni in zborovalni zakon, ki daje ljudem preveč svobode. Nacionalisti bi namreč lahko tak zakon izrabili in nemočno hujskali proti tujcem.

Bolgarsko zunanje posojilo.

Pogajanja za bolgarsko zunanje posojilo so zaključena. Bolgarija dobi štiri milijone in pol angleških funtov. To posojilo ji da Zveza narodov.

Ruska opozicija.

Radek, eden voditeljev ruske opozicije, je bil izgnan v Sibirijo. Posrečilo pa se mu je, da je ušel. Prepotoval je vso Rusijo in dospel srečno do poljske meje. Ko jo je hotel prekoračiti, ga je neki policijski agent spoznal in aretiral. Sedaj je v moskovskih zaporih.

pravico izdajati ukaze v tem predmetu, nikdar pa župani. Če želi kdo odstraniti slovenski napis prostovoljno, je prav, toda sile in pritiska ne sme izvajati nihče, ker je temu prefektura odločno nasprotna. Tako mi je rekel gospod prefekt in tega naj se naši ljudje držijo.

Dr. Besednjak,
državni poslanec.

Turati v Gorici.

25. marca bo prišel v Gorico poslanec Turati, glavni tajnik fašistske stranke.

Novi podtajnik v notranjem ministrstvu.

Dosedanji podtajnik v notranjem ministrstvu grof Jaka Suardo je iz zdravstvenih ozirav odstopil. Na njegovo mesto je Mussolini imenoval poslanca Miho Bianchija, ki je bil dozdaj podtajnik v ministrstvu za javna dela. Bianchi je kvadrumvir, to je, eden tistih štirih mož, ki so l. 1922. vodili pohod na Rim. Grof Suardo je bil tudi podtajnik v ministrskem predsedstvu. Tam ga je pred kratkim nadomestil poslanec Giunta. Listi pravijo, da se vlada vrača k svojemu izvoru, k nazaranju svojih prvih dni.

Proti plesom.

Videmska prefektura je razglasila, da sedaj v postnem času ne bo dovolila nobenega javnega plesa. Prav primeren ukrep.

Poklic pod orožje.

Vojaški novinci l. 1908. bodo začeli odhajati v vojaško službovanje 23. aprila. Tako poroča vojaški uradni list.

Istrska posojilnica v Pulju.

»Istarska Riječ« od 8. marca poroča o Istrski posojilnici v Pulju sledeče: »Istrska posojilnica v Pulju ima tudi podružnico v Pazinu, kar je vsakomur znano. Lansko leto je puljski prefekt dal pazinski podružnici komisarja. Po znanem vplomu v Istrsko posojilnico v Pulju je tudi ta dobila komisarja. Komisar prof. Bigi je pregledal knjige, sestavil bilanco in jo predložil puljskemu sodišču s prošnjo, naj proglasi konkurz nad imovino Istrske posojilnice, ker znaša primanjkljaj okrog pol milijona lir.

Istrska posojilnica je, kar zadeva njeno imetje v Pulju, pasivna od l. 1920., ko so zažgali njeno palačo. S premoženjem, ki ga ima njena podružnica v Pazinu, je pa aktivna za najmanj 100.000 lir. To niso naši računi, temveč računi drugih in zadnje računi gospoda Segnana, ki je pred božičem v imenu italijanske zveze naredil bilanco. Njegovi bilanci moramo verjeti. Bilanco pa so napravili tudi drugi in vsi so ugotovili nad 100.000 lir prebitka. Istarska posojilnica torej ne more biti pasivna. V tem smislu smo predlagali pri sodišču, naj se po posebni komisiji poslovanje še enkrat pregleda in naj se sestavi nova bilanca. Zaupamo v sodišče, da bo stvar pravično rešilo.

Iz slovenskega časnika.

Znani ljubljanski list »Narodni dnevnik« je v sobotni številki (10. marca) javil, da bo z isto številko prenehal izhajati. »Narodni dnevnik« je bil neodvisen političen list, ki se je skoro pet let vneto boril za slovensko narodno misel. Sedaj so izdajatelje prisilile težke gnotne razmere, da so ga ustavili. V slovenskem časnikarstvu onkraj meje bo nastala občutna vrzel.

Skrivnostno letalo.

Bivši nemški poslanec v italijanskem parlamentu dr. Reut-Nicolussi, ki je pred meseci zbežal čez mejo, je iz Avstrije širil med svoje rojake na južnem Tirolskem neke letake, od katerih ne vemo, kako so prišli čez mejo. Ker se je v istem času pojavil v hribih skrivnosten zrakoplov, so italijanski časniki trdili, da je to letalo spuščalo protidržavne pozive na zemljo. »Piccolo« pravi, da se vest ne sklada z resnico.

Dr. Jan. Ev. Krek.

1865—1917.

Za 10-letnico njegove smrti.

Tudi v Rim je Krek potoval, in sicer je vzel s sabo prtovškega cerkvenika Petra Pavliča, pri katerem je stanoval dolgo let o počitnicah. L. 1913. se je mudil več časa po Zgornji Italiji ob vznožju veličastnih Alp in ob tamošnjih divnih jezerih.

Znano je tudi, da se je Krek pred vojno zelo zavzemal za italijanske delavce v Ljubljani ter imel tudi leto za letom zanje misijone in duhovne vaje v italijanskem jeziku, — kakor je na drugi strani oskrbel v dušnem oziru slovenske delavce na Westfalskem v Nemčiji.

Kako je Krek skrbel med vojno za veliko kolonijo italijanskih vojnih beguncev v Ljubljani, o tem bomo slišali kasneje v zadnjem poglavju. Na tem mestu le še to: Kar se tiče Krekove miselnosti z ozirrom na druge narode in še posebej na Italijane, nam služi za klasično pričo sedanji tržaški škof dr. Fogar, ki je bil tudi sam oče italijanskih vojnih beguncev v Ljubljani in ki jim je skrbel za kruh in pristno italijansko vzgojo.

Krekovo delo usmiljenja za vojne begunce.

Dr. Krek je posvetil Bogu in ubogemu ljudstvu celo življenje. Povsod ga je spremljalo usmiljeno srce materino — čut za reve in težave siromakov.

Marijo, Mater usmiljeno, je posebno častil in pogosto pel:

Ceščena bodi, o kraljica,
nebes in zemlje ti Gospa,
mogočna, usmiljena Devica,
vsa čista in brez madežal
Marija k tebi, uboge reve,
mi zapuščeni vpijemo,
objokani otroci Eve
v dolini solz zdihujemo!

Ni čuda, da se je Krek tako zavzemal tudi za naše vojne begunce. Komaj so došli v Ljubljano, jih je sprejel z odprtimi rokami in — solznimi očmi. Tolažil jih je s toplimi besedami ves čas in jim vlival v srca poguma in zaupanja v Boga: »Potrpajte, počakajte in spet se vrnite v svojo ljubo Goriško, v svoje ljubljene rojstne kraje, v svoje vinograde in sadovnike, na svoje ljubo božje južno solnce!«

Krek je Primorce že od nekdanj zelo rad imel in zato tudi kaj rad zahajal v naše kraje. Silno mu je ugajal primorski mehki, odkritosrčni značaj in dobro srce, kakor je večkrat priznal meni in drugim. »Ko grem dol na Primorsko, ko da bi šel domov k materi, bratom in sestram!«

Krek je s pomočjo »Gospodarske zveze«, ki ji je bil načelnik, takoj oskrbel begunce za prvo silo z vsem potrebnim. »Gospodarska zveza« jim je po njegovem naročilu darovala 2 vola. Izdal je tudi poziv na Ljubljance, naj prispevajo z denarjem, obleko i. dr. Prelat Kalan je v imenu deželnega odbora izročil

večjo svoto in darovi meščanov so prihajali od povsod. Tovarnar usnja K. Polak jim je dal veliko usnja zastoj, mnogo pa po znižani ceni — tudi v nadaljnjih letih. Pokojni naš Teodor Hribar, ki je prenesel svojo zalogo v Ljubljano, jim je tudi daroval precej blaga za obleke ali jim ga odstopal po nizkih cenah iz skladišč, čeprav ni trgoval. Bil je v vojaški službi in je prihajal pogosto v Ljubljano.

Krek je takrat tudi takoj posredoval, da so dobili begunci stanovanja po Ljubljani in okolici, dokler jih ni večina odšla v taborišča ali na kmete po Kranjskem in v druge dežele.

Pri dunajski vladi se je trudil, da bi takoj poskrbela za primerna stanovanja. Sam je obiskoval begunska taborišča, zahteval od vlade ljudomilo oskrbo in ravnanje s temi velikimi ubožci in tudi to, da so se po vseh taboriščih takoj otvorile vse potrebne ljudske in tudi razne obrtne šole.

Ker je bilo iz taborišč zlasti v početku vse polno pritožb čez glavarje in druge oblasti, je naročil Krek, naj se točno sporoče vsi neredi in pritožbe njemu oziroma zato postavljenim delegatom.

Po taboriščih pa tudi drugod so begunci gotovo veliko neprijetnega in krivic užili. Toda pomisliti moramo: kaj in kako bi bilo, ko bi ne čulo — vsaj od daleč — nad njimi očetovsko skrbno oko Krekovo! Žal, da so pa mnogi, ki je bila njihova dolžnost govoriti, Kreku marsikaj zamolčali. Ako bi bil dobro poučen, bi se bil še bolj zavzel za uboge begunce. Tudi o tem bo še govorila zgodovina!

Quo vadis?

Goriška Mohorjeva družba bo letos poslala svojim članom krasen roman »Quo vadis?«. To je ena najlepših povesti svetovne književnosti. Spisal jo je Henrik Sienkiewicz, ki je zanjo bil odlikovan z Noblovo nagrado. Knjiga opisuje starorimski svet v dobi cesarja Nerona in boj in mučenstvo prvih kristjanov v Rimu. Letos izide v Goriški Mohorjevi družbi prvi del te povesti v obsegu 250 strani. Vpišite se brž v Gor. Mohorjevo družbo!

Italijanski list prepovedan v Franciji.

List »Il Telegrafo«, ki izhaja v Livornu, se je v posebni izdaji zelo podrobno bavil z italijansko narodno manjšino na francoskem otoku Korzika. Ker se je list vmešaval v francoske notranje zadeve, mu je vlada prepovedala vstop čez mejo. Po italijanskih listih je radi tega nastalo veliko razburjenje.

Sirotišče sv. Družine v Gorici

Občni zbor Slovenskega sirotišča, ki je bil dne 8. t. m., je sprejel ob soglasnem odobravanju vseh navzočih ta-le sklep, ki ga je predlagal odbor: Paragraf 1. društvenih pravil, ki se glasi: »Ustanovil se je zavod pod varstvom sv. Družine. Imenuje se Slovensko sirotišče in ima sedež v Gorici«, se spremeni tako le: »Ustanovil se je zavod pod varstvom sv. Družine. Imenuje se Sirotišče sv. Družine in ima sedež v Gorici.« *Vodstvo Sirotišča.*

Belgrajska vlada in italijanski delavci.

»Piccolo« ponatiskuje iz zagrebskih »Novosti« sledečo vest: Trgovska zbornica in delavsko nadzorništvo v Splitu sta hotela odpovedati delo vsem italijanskim delavcem v Dalmaciji. Vlada je nato ukazala, da se mora tako postopanje ustaviti. Ta ukrep vlade je v zavednih narodnih krogih v Dalmaciji vzbudil veliko razburjenje. Beograjska vlada štiti italijanske delavce, medtem ko italijanska vlada jugoslovanski živelj z vso silo in nemoteno raznaroduje. Tako poroča »Piccolo«.

Sveta vojna v Arabiji.

Zadnjič smo poročali, da je kralj Hedžasa Ibn Saud proglasil sveto vojno proti Angležem. Angleški listi pišejo, da ga je k temu koraku nahujkala sovjetska vlada, ki mu je baje tudi obljubila mnogo letal, streliva in denarja.

Knjige Gor. Mohorjeve družbe.

Goriška Mohorjeva družba bo letos izdala sledeče knjige:

1. »Quo vadis?«, zgodovinski roman. Spisal Henrik Sienkiewicz, prevedel dr. Joža Glonar. — 2. »Pravni nauki«, spisal advokat dr. Stojan Brajša. — 3. »Zgodbe sv. pisma nove zaveze«. S slikami. — 4. »Vipavske korenine«. Povest. Spisal Alojzij Remec. — 5. Koledar za l. 1929. — Ude za bratovščino Goriške Mohorjeve družbe sprejemajo poverjeniki, gg. duhovniki, in sicer na praznik sv. Jožefa. Člana rina znaša 6 lir, ki jih je treba naprej plačati. Kjer ni poverjenikov, obrnite se naravnost na tajništvo G. Mohorjeve družbe, Gorica, Via Orzoni 36 A in priložite 7 lir za udnino in poštnino.

Redni udje imajo pravico prejeti skupaj z družbenimi knjigami dva molitvenika po znižani ceni, in sicer: — »Reši dušo!« Molitvenik z velikimi črkami. Vežan, rdeča obreza po 4.70 L. (V trgovinah 7 lir.) — 2. »Življenja srečni pot«. Molitvenik za odrastlo mladino. Spisal škof Anton Martin Slomšek. Vežan, rdeča obreza, 400 strani. Cena 4.50 lire (v trgovinah 7 lir).

Tiskarski škrot.

V predzadnji številki mora stati pod rubriko »Cerkvena glasba«:

Mav, 11 blagoslovnih (zelo lepe) in Železnik, 6 blagoslovnih (v značilnem Železnikovem slogu).

Najdeno.

V knezonadškofijskem vrtu v Gorici se je našel srebrn predmet. Kdor ga je zgubil, naj se zgleda pri upravi »Gor. Straže«.

Kadar vabiš na krst ali praznuješ ženitovanje, kadar obhajaš god ali rojstni dan, ali kadarkoli sploh vabiš goste v tvojo hišo, vedno jih boš dobro postregel, ako jim serviraš izborne testenine PEKATETE. Zanesljivo prave jih dobiš v ½ kg zavojih z napisom PEKATETE.

Valuta.

Dne 12. marca si dobil:

za 100 franc. frankov	74.35 do 74.65	Lir
za 100 belg. frankov	263.— do 266.—	"
za 100 švic. frankov	363.50 do 365.50	"
za 100 češ.-slov. kron	55.95 do 56.25	"
za 100 dinarjev	33.16 do 33.46	"
za 1 šterling	92.26 do 92.46	"
za 1 dolar	18.88 do 18.94	"
Novci po 20 frankov	72.50 do 74.50	"
za 100 avst. šilingov	264.— do 270.—	"

Benečijske obveznice

dne 13. marca 1928. 77.25.

Širite „Goriško Stražo“**Kaj je novega na deželi?****Prvačina.**

(Zlata poroka.) Dne 4. t. m. sta obhajala zlato poroko gospa Jožefa Zorn, roj. Gregorič in g. France Zorn, iz dobro znane družine »Krivinave«. Oba slavljenca sta kljub visoki starosti še pri zadostnem zdravju, zato jima hvaležni otroci in vnuki želijo vse najboljše in jima kličejo: na mnoga leta!

Logje.

V letošnjem pustnem času smo imeli izredno veliko porok; kar šest parov se je v naši neveliki vasi poročilo. Želimo vsem obilo sreče v novih družinah!

Še nekaj smešnega in grešnega. Po navadi lisice odnašajo kokoši poleti, ali tukaj pri nas je drugače. Že nekaj let vršijo svojo obrt na zimo; v eni noči so jih odnesle 7 od ene hiše; ni samo ena lisica, ampak jih mora biti več. Psi in lovci, le korajžno na delo!

Kamno.

Začeli so pripravljati material za zgradbo novega betonskega mostu, ki bo vezal vas Kamno z državno cesto, kar bo velikega pomena ne samo za našo vas, ampak za ves levi breg, ker most pri Iderskem najbrže ne bo več postavljen v prometno stanje.

Srpenica.

Od 7. februarja do 8. marca smo imeli pri nas kmetijski tečaj, katerega je vodil g. Šauli iz Tolmina. V začetku se je vpisalo 31 učencev. Do konca je pa tečaj obiskovalo 24 učencev. Z uspehom je bil gosp. Šauli, kakor se je sam izrazil, jako zadovoljen. Istočasno smo ustanovili tudi združeno mlekarino, ki prav živahno deluje. Zahvaljujemo se g. občinskemu načelniku, da nam je pripomogel od tega tečaja, in pa gospodu Šavliju za njegove nauke. — Minuli teden smo spremili k večnemu počitku tuk. posestnico Katarino Trebše št. 56. Dosegla je visoko starost 91 let. Bila je mati 12tih otrok, od katerih jih živi še 6, in babica 41 vnukov, od katerih je še živih 33. Vrli slovenski materi bodi Bog plačnik!

Tolmin.

Za prihodnjo soboto 17. t. m. je napovedan pri nas ples. Posebnost tega plesa bo, da bodo nastopili pari v slov. narodnih nošah. Pri nekaterih ljudeh vlada težke skrbi, kje najti narodno nošo. Odkod izvira to zanimanje za našo narodno nošo, ne vemo.

Kobarid.

Zadnje dneve se vrti vse naše vsakdanje govorenje okrog dvojezičnih napisov. Naš fašistovski tajnik je že od raznih strank zahteval, da morajo dvojezične napise nadomestiti s samolaškimi. V noči od ponedeljka na torek je bilo nekaj slovenskih napisov prebarvanih.

Iz kobariškega okraja.

(Odgovor »Piccolo«). Priprost kmet sem, pa odgovarjam na »Piccolo« pisanje od 6. t. m., da se grdo moti, ko pravi, da kakš štirje slovenski odvetniki hujskajo tukajšnje slovensko ljudstvo. Slovensko ljudstvo se dobro zaveda svoje narodnosti. Kakor vsak pošten Ita-

lijan ljubi svoj materini jezik, tako ga tudi vsak pošten Slovenec. Ne značajnežev in koristolovcev pa ne manjka nobenemu narodu. Ako pa mi spoštujemo in izpolnjujemo državne zakone in ukaze, je to le znak, da smo disciplinirani in lojalni državljani. A s tem nič manj ne ljubimo svojega materinega jezika. Vi vidite naše zunanje obnašanje, v naša srca pa ne vidite in ne veste kako je tam notri. To vemo le mi in pa Bog. Zatorej naši izobraženci niso nobeni hujskači, ampak so naši voditelji, ki tolmačijo naše želje javnosti.

Kar se pa tiče naše duhovščine, vam pa še odgovarjam ne, ker stojite še prenizko pod našo duhovščino. Prej ko boste storili slovenskemu ljudstvu toliko dobrega kakor mu je storila slovenska duhovščina, boste porabili še nekaj časa in truda! Če pa ne verujete, pojdite med ljudstvo in skušajte razkriti srca naših poštenih ljudi in našli boste vso resnico, ki je tukaj zapisana. Tisti pa, ki niso nam zvesti, tudi vam ne bodo!

Slovenski deželan.

Opatjeselo.

(Novi zvonovi.) Dne 8. t. m. je prevzvišeni g. knez in nadškof posvetil ob asistenci našega g. kurata in 4 bogoslovcev med drugimi tudi naše zvonove, ki jih je ulila dobroznana tvrdka G. B. De Poli v Vidmu. Za botre so bili gg. Ivan Jelen, Rudolf Peric in Jožef Vižintin in gospe Karolina Jelen, Marija Pahor in Justina Peric. Slovesnosti v škofijskem dvorcu se je udeležilo več domačinov, med njimi tudi g. občinski načelnik Jožef Frandolič in g. tajnik Karlo Nigris. Dekleta so vse tri vozove okrasila, tako da so med potjo in zlasti v mestu vzbujali splošno pozornost. — Popoldne so botri in botre spremljali zvonove na poti proti domu. Belooblečena dekleta so prišla naproti do Gaberja. Na Čakišču je pričakovalo zvonove še več občinstva, šolski otroci pod vodstvom gospodičen učiteljic, g. kurat, g. občinski načelnik s tajnikom in g. brigadirjem. — Ko so prišli zvonovi, je pevski zbor pod vodstvom organista g. Karla Jelena prvikrat zapel Vodopivčev »Pozdrav novim zvonovom«. Na to se je zvrstil spreved, pred vozovi so šli šolski otroci, za vozovi blagi botri in botre in drugi spremljevalci, ki so radostnega obraza spremljali svoje »mile prijatelje« proti domu. Nad vse veličasten je bil sprejem v Opatjem selu pred cerkvijo. Tu je številno občinstvo nestrpnno pričakovalo zvonove. Sloveno pritrkovanje na zasilna zvonila je naznanjalo, da so zvonovi že blizu. Kmalu smo začeli gledati okrašene vozove s posvečenim bronom, ki so se ustavili tik pred cerkvenimi vrati. — Pred zbranim občinstvom je pevski zbor še enkrat zapel »Pozdrav«, nakar je imel g. kurat primeren nagovor, ki je marsikoga ganil. — Redka in ganljiva slavnost, ki nam bo ostala v trajnem spominu, se je končala v cerkvi z zahvalno pesmijo in slovesnim blagoslovom.

Socialni vestnik.**Od kod in kedaj****je dobil kapitalizem svoj razmah?**

V tem vprašanju se resno bavijo sociologi celega sveta. Vsi priznavajo, da kapitalizem ni mogel zrasti na katoliških tleh. Cerkev je v začetku prepovedovala jemanje obresti od kapitala in je učila, da se ne sme zatirati ubogih slojev, ker so ljudje med seboj bratje. Tudi je s cerkvenimi kazniki kaznovala oduševstvo. Šele ko se je s protestantizmom uprl del Evrope proti katoliški Cerkvi, je razcvetel kapitalizem. — Kot nekaka božja kazen radi upora lastnih sinov proti svoji materi — je nastalo moderno suženjstvo kapitalizma. To priznavajo sociologi vedno bolj in bolj. Angleški učenjak B. H. Tavnay je to znova ugotovil v knjigi »Vera in razmah kapitalizma«. Dokazal je, da se je na Angleškem začel razvijati kapitalizem z nastopom krivoverskega puritanizma. Puritanci so smatrali nakopičenje bogastva, brez ozira na dolžnost do ubodih, za poseben dar božji. Usoda takratne države je bila v rokah Puritancev. Torej uprav iz protestantizma se je pojavil in razvil moderni kapitalistični duh.

Razlika med komunističkim in katoliškim naziranjem.

Koncem februarja letošnjega leta so priredila vsa katoliška društva v Berlinu bogato obiskano zborovanje. Na tem so razpravljali v stanovanjskem vprašanju. Profesor Osvald pl. Nell Breunig S. J. je pri tem načelno govoril o lastninski pravici glede zemlje in stanovanja. Rekel je med drugim: »Teoretično tudi te stvari Cerkev zadevajo. Gre za pravico posameznika do človeštva in človeške družbe do posameznika. Te lastninske pravice ureja 7. in 10. božja zapoved z obveznostmi in omejitvami, katere zahteva velika zapoved ljubezni. A tudi praktično je to zadeva Cerkev. Gre namreč za to, da se ustvarijo predpogoji, ki so potrebni za krščansko družinsko življenje, za krščansko vzgojo in pravno.«

Da so sedanje razmere nevdržne, v tem vsi soglašajo. Po dveh poletih se zamore spraviti v sklad s soglasje, ki obstoja med lastnino, to je med izobiljem na eni strani in bedo na drugi strani, med razkošjem stanovanj v gradovih in vilah ter stanovanjsko bedo, ki vlada v podzemeljskih luknjah in stranskih dvoriščih. — Prva pot je ta: Vzemi vsakemu kar ima, potem smo vsi enaki. To je pot socializma in komunizma — pot, ki jo Cerkev zametava in prepoveduje. — Druga pot pa je ta: Preskrbi vsakemu kar mu manjka, potem je vsem pomagano. To je pot pametne reforme, pot ki jo Cerkev odobruje in hoče. Prvo postopanje hoče pahniti vse v revščino, drugi način postopanja hoče vse dvigniti iz proletarijata, k varnemu dasi priprostemu, vendar domačemu in samostojnemu življenju.«

Za izseljence.

Na škofijski konferenci v Fuldi v Švici so se tam zbrani škofje zavzele za društvo sv. Rafaela, ki daje izseljencem potrebna pojasnila in skrbi za službo Božjo med izseljenci ter jim tudi z dobroteljnostjo pomaga. Veleva potreba, ki jo narekujejo sedanje razmere, ko se mnogi izseljujejo v Francijo, v Ameriko, Aleksandrijo, da se tudi pri nas obnovi omenjeno društvo sv. Rafaela. Oglašja se čedalje več izseljencev za katere je treba imeti že zbrano gradivo glede razmer v posameznih krajih, da se jim čimprej postreže. Ker se je prejšnja Rafaelova družba naslanjala na centralo na Dunaju, se mora nova podružnica naslanjati na centralo v Italiji.

Postopanje registrskih uradov v Gorici in drugod.

Od vsepovsod prihajajo na naše uredništvo pritožbe proti registrskim uradom, ki znatno zvišujejo vrednost zemljišč, hiš in drugih predmetov pri prenosnih pogodbah.

N. pr.: Pavel je prodal Petru zemljišče. Pri notarju sta sklenila kupno-prodajno pogodbo. Zemljišče sta ocenila na L. 8500. Od tega zneska sta potem notarju plačala predpisano takso 6%. Registrski urad sporoči stranki, da s tem ni zadovoljen in predpiše takso od L. 19750. (Registrski urad postopa pri tem šablonsko in nima nobenih ozirrov na konkretne okoliščine.)

Kaj pravi k temu zakon?

Registrski urad sme na podlagi čl. 33 reg. zakona od 30. decembra 1923 zvišati vrednost v pogodbi označenega predmeta, če je ista za $\frac{1}{10}$ (pri daritvenih pogodbah) ali pa za $\frac{1}{8}$ (pri obveznih pogodbah) nižja, ko je njena trgovska (prodajna) vrednost. To mora registrski urad napraviti vsaj tekom 1. leta, ki je bila plačana taksa od vrednosti, ki sta jo stranki sami označili v pogodbi. Registrski urad ima torej pravico zvišati po strankah ocenjeno vrednost pogodbenega predmeta. Merodajna je za odmero takse prodajna-kupna vrednost.

Kaj lahko napravi stranka proti uradnemu zvišanju vrednosti?

Stranka mora tekom treh mesecev, ko je dobila tozadevni odlok registrskega urada, rekurirati na kolekovanem papirju (2 lir), če misli, da je po registrskem uradu ugotovljena vrednost pretirana in zahtevati sodno cenitev. Če presega vrednost L. 50.000, določi stranka tudi svoje strokovnega cenilca.

Kdo plača stroške cenitve?

Člen 39. imenovanega zakona določa, da plača prizadeta stranka cenitvene stroške, če sodni cenilec ugotovi vrednost, ki je večja od napovedane, ko se od te vrednosti odbije ena desetina, oziroma ena osmina. V našem slučaju bi morala stranka že plačati cenitvene stroške, če bi cenilec ugotovil, da je vrednost zemljišča L. 9.800. Od 9.800 se odbije ena osmina, to je L. 1.225. Ostane 8.575. Ker presega ostanek za 75 lir vrednost, ki sta jo napovedali stranki v pogodbi, mora stranka sama plačati cenitvene stroške.

V mnogih slučajih smo ugotovili, da je postopanje registrskih uradov nepravilno in pretirano pri cenitvah, kar povzroča strankam velike sitnosti in nepotrebne stroške. A to se godi radi tega, ker postopa registrski urad pri ugotavljanju vrednosti zemljišč in drugih pogodbenih predmetov šablonsko in nima ozirrov na konkreten razmer. Merodajna je zanj n. pr. posestna pola in ne dejansko stanje zemljišča. Zato je svetovati registrskim uradom, da pravično in zmerno postopajo pri tem svojem poslovanju. Drugače se je bati, da bo gospodarstvo zelo oškodovano.

Tržne cene
dne 13. marca 1928.
Česnik L 1 do 1.20 kg; brocoli L 80 cent. do 1.20 kg; zelje kisló L 1.60 kg; cvetača L 1.60 do 1.70 kg; čebula L 1.40 do 1.60 kg; fižol navaden L 1.80 kg; fižol koks L 2.40; krompir 60 do 70 cent. kg; repa sladka cent. 20 do 30 kg; repa kislá 80 cent. do 1 L kg; radič rdeč L 2.40 do 4.80 kg; špinača L 1.30 do 1.50 kg; zelena L 3.60 do 4.40 kg; motovilec L 2.80 do 3.— kg; vrzote Lir 1.50 do 1.70 kg; pomaranče L 1.80 do 3 kg; limoni 15 do 20 cent. komad; jabolka L 1.80 do 4 kg; orehi L 3.60 do 4 kg; hruške L 2 do 4.20 kg; češplje suhe L 3 do 4 kg; maslo sveže L 14 kg; maslo presno L 17 do 18 kg; mleko L 1 do 1.10 l; med L 10 kg; jajca 45 do 50 cent. komad.

Darovi.

Za Sirotišče: Dobri ljudje darujejo 100 L; preplačila za Nova pota 15 L. — Bog stotero poplačaj!

Posojilnica Biljana—Medana vabi na OBČNI ZBGR.

ki bo 25. marca 1928 ob 4. uri popoldne na Dobrovem. Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev načelstva.
3. Odobritev računov za l. 1927.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Iščem malo posestvo z zemljiščem v najem. Ponudbe na upravo »Goriške Straže«.

Čistokrvnega bika švicarske pasme, potrjenega od komisije, 11 mesecev starega prodam. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Semenski krompir iz vasi pod Krnom in iz okrožja Šentviškagora prodaja v poljubni množini in po ugodnih cenah Zadrúžna zveza v Gorici, Ulica Via Morelli št. 36.

POZOR VINOGRADNIKI!

Naznanjam vam, da sem izvršil na nov sistem škropilnico najmodernejšo in trajajočo, katero jamčim 10 let. V zalogi imam tudi vsakovrstne škropilnice, šprice, žveplalnice (mehe) in sploh vse potreščine. Sprejemam vsa popravila. Velika zaloga kotlov, katere priporočam tudi mlekarnam.

Alojzije Leban, kotlar, pri »Zvezdi« na Trgu Sv. Antona — Gorica.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem na novo odprl v Ajdovščini ženski salon za moderno striženje las, pranje glave, onduliranje in čiščenje nohtov. Ženska moč. Priporočam se Ergaver Anton, brivec in lasničar v Ajdovščini 36.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiološki kabinet je odprt: v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni) v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

Tudi za najmanjšega kmetovalca se izplača v najkrajšem času nakup posnemalnika „Diabolo“

je prvovrstni svetovni izdelek. Je priprost, močan in vztrajen. Plačilni pogoji so ugodni. Ceniki in katalogi so brezplačno na razpolago.

KNUT JONSON, BOLZANO

Pojasnila prebivalcem goriške pokrajine daje zastopnik trdke

Vittorio Jonson, Gorica

Via Contavalle 4-II.

Brivnica And. Rojic se priporoča, Via Seminario, št. 2 Gorica.

PRSNE BOLEZNI

(Zdravljenje prsne votline)

REVMATIČNE BOLEZNI

Dott. A. Mazzocca

Civiale — Via Carlo Alberto 8

Kabinet za žarke X, diatermijo, za zdravljenje z ultravioletnimi žarki, termolux in microscopia.

Sprejema vse delavnike od 10—14.

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10—12 in od 15—17.

Zdravnik

za zobe in usta Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema v GORICI

Piazza della Vittoria št. 20

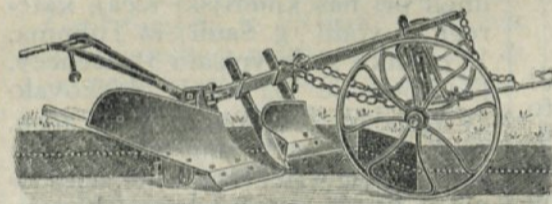
in v svoji podružnici

pri SV. LUCIJI št. 35

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollaffio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

„Bacchus“, mal plug z enim kolesom za vinograde

Plugji za gričasto zemljo, lahko obračljivi, za obdelavo spočnjih plasti zemlje, težki za globoko oranje itd.

Plugji, čehoslovaški izdelek:

Št. 5 teža 70 kg. za ceno	L. 310.—
„ 7 „ 84 „ „ „	„ 340.—
„ 8 „ 94 „ „ „	„ 390.—
„ 10 „ 125 „ „ „	„ 500.—

Kultivatorji na kolca, kg. 150, cena

L. 320.—

Stroji za okopavanje krompirja in tušice, brane lahke in težke, ra 2 ali 3 dele; domače in inozemske pod najugodnejšimi pogoji.

Sesalke za gnojnice iz vlitiga železa, cev Mannesmann 83 mm, dolžina 3 - 4 m, teža 65 kg. zajamčene v vsakem pogledu od L. 300 - 350.

V zalogi so vsakovrstni poljedeljski stroji. Brezplačni proračuni.

Ing. Righi & M. Vidovich, Trst (13) Piazza Goldoni št. 10

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica

Din. 50.000.000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10.000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaška Slatina.

Vloge na knjižice po 4 %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.